

J.C. Christensens tale på Venstres møde

Taler

J.C. Christensen
Formand for Venstre

Dato

31. marts 1920

Sted

Kerteminde

Omstændigheder

Paa Venstres Møde i Kerteminde i Mandags holdt Folketingsmand J. C. Christensen en af en talrig Forsamling med stærk Interesse paahørt Tale om den politiske Situation. Efter at have gjort Forsamlingen bekendt med de officielle Telegrammer udtalte J. C. Christensen:

Vi er nu inde i en Situation, hvor vi staar umiddelbart for et Valg. Det indledes med, at Ministeriet Zahle har ophørt med at regere uden dog selv at have bedt sig fritaget herfor. Kongen har bedt Ministeriet Zahle om at fungere indtil videre. Det har Regeringen nægtet. Det er et Tilfælde, man aldrig har set Mage til herhjemme. Det er noget af en Strejke, der her etableres. (*Munterhed.*)

Da jeg rejste hertil i Dag, læste jeg paa Vejen „Fyns Venstreblad“. Der gaves heri en Fremstilling af de politiske Begivenheder paa en saadan Maade, at det saa ud, som om Neegaard og jeg havde søgt Kongen. Man fik af Fremstillingen det Indtryk, at det var os, der havde fundet paa at gaa til Kongen. Hvis dette Blad er en Aflægger af "den højeste Oplysning“, saa er det i hvert Fald en fejltagtig Oplysning, det her er ude med. Forholdet er det, at Neergaard og jeg blev kaldt til Kongen, fordi Kongen ønskede at høre vor Mening om Situationen.

Vi har talt med Kongen, men vi har ikke paa vor Side foranlediget det Skridt, der blev taget. Det, der er sket, er en Følge af Forholdene, saaledes som de har udviklet sig. Skønt Partierne er uenige om mange ting, maa vi dog være enige om, at i et konstitutionelt styret Land er det Vælgerne, der er den øverste Domstol. Derfor er det i vanskelige Tider rigtigt, at der sker Appel til Vælgerne, og det er da en saadan Situation, som vi nu staar overfor. Før sidste Valg blev der af Regeringen og de Partier, hvorefter den er fremgaaet, lovet, at Valget kun gjaldt, til Krigen var forbi, saa vilde Regeringen udskrive nye Valg. Vælgerne vilde atter blive hørt.

Disse Valg blev foretaget under en Krigs-Situation, der laa som en kold og klam Taage over Landet. Det er farligt at skifte et Ministerium, hedder det stadig fra Regeringspartiernes Side. Jeg er aldrig bleven rigtig klog paa, hvad der i Grunden menes dermed, om man virkelig troede, at de krigsførende Magter ikke havde andet at bestille end følge vore indrepolitiske Forhold og passe paa, hvilket Parti der dannede Regering. Sikkert er det, at vi uden Skrupler kunde have skiftet Regering. Nu har Krigen været forbi længe, men Løfterne om Valg er ikke bleven indfrie. Det kan ikke være begrundet paa manglende Opfordringer, thi det har hverken manglet paa Opfordringer paa Rigsdagen eller fra Valgorganisationerne, men Regeringen vilde ikke til Valg. Løftet til Vælgerne søgte man at bortforklare ved at udlægge det, som om det gjaldt Krigssituationens Ophør. Men hertil er at sige, at hvis vi skulde regne med Krigens Følger og den af Krigen skabte Situation, kunde det vare længe, inden vi fik Valg. Da blev det hverken i dette eller det følgende Aar. Det er heller slet ikke Krigens Følger, der var Tale om, da Regeringen lovede Valg, naar Krigen var forbi. Ministeriets Flertal er nu svundet ind, saaledes at Partistyrelsen nu er 70 mod 70. Ved man ikke rigtig Besked med Bircks Stilling, maa man dog sige, at Grundlaget for Ministeriet Zahles Bestaaen er meget skrøbeligt. Dertil kommer tillige, at flere radikale Vælgere har sluttet sig til kravet om Valg. Saa skal vi da have dette Valg. Selvfølgelig skal der ikke afgøres, hvad Kommissionen skal beslutte, og vi skal heller ikke diskutere om Flensborg. Vi skal arbejde paa at tage mod, hvad der gives os, men vi skal ogsaa arbejde paa at skabe taalelige Kaar for de Danske, der bliver tilbage under Prøjservældet.

Det er meget muligt, at vi vil faa at høre, at Kongen har forgrebet sig paa Forfatningen, men det er en vild Paastand. Kongen er en forfatningstro Mand. Kongen vil have et upolitisk Ministerium, et Forretningsministerium, der vil udskrive nye Valg, saaledes at det danske Folk frit kan komme til at udtale sig om, hvilken Regering, den ønsker, om det billiger Regeringens Stilling til det sønderjydske Spørgsmaal og dens Forkærlighed for Tvangen.

J. C. Christensens [sic] sluttede sin Tale saaledes:

Saa vidt jeg kan skønne, staar vi overfor en kritisk Tid. En Digter synger: „Jeg vælger mit April, i den det gamle falder, i den det ny faar Fæste“. Lad os haabe, at den stormfulde April, vi nu gaar i Møde, maa blive et Gennemgangsled til noget bedre, men skal vi faa noget godt ud af det, maa ingen svigte. Lad os hver for sig lægge vort Lod i Vægtskaalen til Fordel for bedre Tilstande i vort Folkesamfund.

Lad Dem ikke forvirre, men søg at at finde Sandheden, og Sandheden er den, at vor Konge i disse Tider, da Ministeriet har vist megen Lunkenhed i vor nationale Sag, ønsker at høre Folkets Mening. Han har ikke ønsket at kaste Folkets Repræsentanter til Side, men han har ønsket, at Vælgerne skulde høres, saaledes som Ministeriet havde lovet os det.

Giver dette Valg saa Ministeriet Flertal, saa har det fast Grund under Fødderne. Gør det det ikke, saa faar vi et andet. Det er det, vi nu skal igennem, og lad os saa føre Kampen med blanke Vaaben og aaben Pande!

Kilde

Sorø Amtstidende eller Slagelse Avis. Nr. 77. Aargang 106. Onsdag den 31. Marts 1920.

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Politisk tale, Påskekrisen 1920, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/j-c-christensens-tale-paa-venstres-moede-i-kerteminde-1920>